

มคอ.3 รายละเอียดของรายวิชา

Course Specification

0111232 หลักภาษาไทย

Principle of Thai Language

รายวิชานี้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรการศึกษามัธยมศึกษา

สาขาวิชาภาษาไทย

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2562

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ร่วมกับคณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยทักษิณ

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัส ชื่อรายวิชา จำนวนหน่วยกิต รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน รายวิชาที่เรียนพร้อมกัน และคำอธิบายรายวิชา

0111232 หลักภาษาไทย

3(3-0-6)

Principle of Thai Language

บูรพวิชา : (ถ้ามี) [คลิกพิมพ์รหัสวิชาชื่อวิชา]

ควบคู่ : (ถ้ามี) [คลิกพิมพ์รหัสวิชาชื่อวิชา]

ลักษณะสำคัญของภาษาไทยที่เป็นความรู้ที่จำเป็นผู้สอนภาษาไทย ทางด้านเสียง อักษรวิธี วลีวิภาค และวากยสัมพันธ์ รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงของภาษาไทย

Key characteristics of Thai language necessary for teachers of Thai language in terms of orthography, morphology and syntax including changes in Thai language

2. ประเภทของรายวิชา

- ☐ ศึกษาทั่วไป
- ☐ วิชาพื้นฐานเฉพาะด้าน
- ☒ วิชาเอกบังคับ
- ☐ วิชาเอกเลือก
- ☐ วิชาโท
- ☐ วิชาเลือกเสรี

3. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา อาจารย์ปริยากรณ์ ชูแก้ว

อาจารย์ผู้สอน อาจารย์ปริยากรณ์ ชูแก้ว

4. ปีการศึกษา/ ภาคการศึกษา/ กลุ่มผู้เรียน

ปีการศึกษา 2568/ ภาคเรียนที่ 1 / กลุ่ม S101 กศ.บ. ภาษาไทย ชั้นปีที่ 2 (หลักสูตร 4 ปี)

5. สถานที่เรียน

ห้อง 13509 อาคาร 13 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา

6. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด

15 พฤษภาคม 2568

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้/มีความสามารถ/สมรรถนะที่ต้องการด้านต่าง ๆ

1.1 ลักษณะสำคัญของภาษาไทยที่เป็นความรู้ที่จำเป็นสำหรับผู้สอนภาษาไทย ทางด้านเสียง อักษรวิธี วลีวิภาค และวากยสัมพันธ์

1.2 การเปลี่ยนแปลงของภาษาไทย ทางด้านเสียง อักษรวิธี วลีวิภาค และวากยสัมพันธ์ จากอดีตถึงปัจจุบัน

2. วัตถุประสงค์ของรายวิชา

2.1 เพื่อให้รายวิชามีความทันสมัย สอดคล้องกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรสี่ปี) พ.ศ. 2562 (มคอ.1) กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศ เมื่อ 26 กุมภาพันธ์ 2562 ให้นำมาตรฐานผลการเรียนรู้ตาม มคอ.1 มาใช้เป็นมาตรฐานขั้นต่ำของหลักสูตร

2.2 มุ่งให้เกิดมาตรฐานผลการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยเน้นความรู้ด้านหลักภาษาไทยที่เป็นความรู้ที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนสาขาครุภาษาไทย

2.3 มุ่งศึกษาการเปลี่ยนแปลงของภาษาไทย ทางด้านเสียง อักษรวิธี วลีวิภาค และวากยสัมพันธ์จากอดีตถึงปัจจุบัน

2.4 ตัดเนื้อหาในหลักสูตรเดิมเกี่ยวกับลักษณะพิเศษของภาษาไทยที่แตกต่างไปจากภาษาอื่น

2.5 รายวิชาที่ปรับปรุงใหม่จะเน้นการนำความรู้ทางด้านหลักภาษาไทยไปใช้ประโยชน์ในการเรียนและการสอนภาษาไทย

หมวดที่ 3 ลักษณะการดำเนินการ

1. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

ภาคบรรยาย	ภาคปฏิบัติ	การศึกษาด้วยตนเอง
จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ 3x 15 สัปดาห์	จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ 0x 15 สัปดาห์	จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ 6x 15 สัปดาห์

คำชี้แจง : ภาคการศึกษาคิดเป็นไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์

2. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์และช่องทางที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่ผู้เรียนเป็นรายบุคคล

2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

หมวดที่ 4 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

ลำดับ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
1	1. รายละเอียดของรายวิชา 1.1 ข้อมูลทั่วไป 1.2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ 1.3 ลักษณะและการดำเนินการ - คำอธิบายรายวิชา - จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาค การศึกษา 1.4 การพัฒนาการเรียนรู้ของนิสิต 1.5 แผนการสอนและการประเมิน 2. ลักษณะสำคัญของภาษาไทย	3		1. แจกเอกสาร รายละเอียดของ รายวิชาให้ผู้เรียนเป็น รายบุคคล 2. แนะนำแนวทาง การเรียน การสอน เกณฑ์การวัดผลและ การประเมินผล 3. ความรู้พื้นฐาน เกี่ยวกับลักษณะ สำคัญของภาษาไทย สื่อที่ใช้ : เอกสาร, Powerpointและ อุปกรณ์ประกอบ	อ.ปรียากรณ์ ชูแก้ว
2-4	ระบบเสียงของภาษาไทย 1. เสียงและระบบเสียง 2. ระบบเสียงพยัญชนะ 3. ระบบเสียงสระ 4. ระบบเสียงวรรณยุกต์ 5. โครงสร้างพยางค์ในภาษาไทย	9		1. ผู้สอนบรรยายนำ 2. นิสิตรายงานผล การศึกษาค้นคว้า 3. ศึกษาอภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างกันและกัน 4. ผู้สอนและผู้เรียน ร่วมกันสรุปบทเรียน สื่อที่ใช้ : 1. เอกสารประกอบ 2. Powerpoint 3. บทความวิชาการ/ บทความวิจัย	อ.ปรียากรณ์ ชูแก้ว

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
5-6	ระบบอักษรวิธีในภาษาไทย 1. ลักษณะอักษร 2. วิธีประสมอักษร 3. วิธีใช้อักษร 4. การเขียนสะกดการันต์ 5. การใช้เครื่องหมายต่าง ๆ	6		1. ผู้สอนบรรยายนำ 2. นิสิตรายงานผล การศึกษาค้นคว้า 3. อภิปรายแสดง ความคิดเห็นร่วมกัน 4. ร่วมกันสรุป บทเรียน สื่อที่ใช้ : 1. Powerpoint 2. เอกสารประกอบ 3. บทความวิชาการ/ บทความวิจัย	อ.ปริยากรณ์ ชูแก้ว
7-8	วจวิทยา : การจำแนกคำในภาษาไทย 1. ชนิดของคำ 2. หมวดคำ 2.1 เกณฑ์ในการจำแนกหมวดคำ 2.2 การจำแนกหมวดคำโดยใช้ ตำแหน่งของคำในกรอบประโยค ทดสอบเป็นเกณฑ์ 2.3 การจำแนกหมวดคำโดยใช้ หน้าที่ของคำเป็นเกณฑ์ 3. หน่วยคำ 4. โครงสร้างของคำ	6		1. ผู้สอนบรรยายนำ 2. นิสิตรายงานผล การศึกษาค้นคว้า 3. อภิปรายแสดง ความคิดเห็นร่วมกัน 4. ร่วมกันสรุป บทเรียน สื่อที่ใช้ : 1. Powerpoint 2. เอกสารประกอบ 3. บทความวิชาการ/ บทความวิจัย	อ.ปริยากรณ์ ชูแก้ว
9-10	ลักษณะคำไทย 1. คำมูล คำประสม 2. การสร้างคำ 2.1 การซ้ำคำ 2.2 การซ้อนคำ 2.3 การประสมคำ 2.4 การประสานคำ	6		1. ผู้สอนบรรยายนำ 2. นิสิตรายงานผล การศึกษาค้นคว้า 3. อภิปรายแสดง ความคิดเห็นเน้น ความสำคัญของ เนื้อหาที่เรียน	อ.ปริยากรณ์ ชูแก้ว

ลำดับ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
				สื่อที่ใช้ : 1. Powerpoint 2. เอกสารประกอบ 3.บทความวิชาการ/ บทความวิจัย	
11	การใช้ถ้อยคำในภาษาไทย 1. คำสุภาพ 2. คำราชาศัพท์	3		1. ผู้สอนบรรยายนำ 2. นิสิตรายงานผล การศึกษาค้นคว้า 3. อภิปรายแสดง ความคิดเห็น เน้น ความสำคัญของ เนื้อหาที่เรียน สื่อที่ใช้ : 1. Powerpoint 2. เอกสารประกอบ 3.บทความวิชาการ/ บทความวิจัย	อ.ปริยากรณ์ ชูแก้ว
12-13	ระบบวากยสัมพันธ์ในภาษาไทย 1. วลี 1.1 วลีในไวยากรณ์แนวเดิม 1.2 วลีในไวยากรณ์โครงสร้าง 2. อนุประโยค – อนุพากย์ 3. ประโยค	6		1.ผู้สอนบรรยายนำ 2.นิสิตรายงานผล การศึกษาค้นคว้า 3.อภิปรายแสดงความ คิดเห็น และสรุป บทเรียน สื่อที่ใช้ : 1. Powerpoint 2. เอกสารประกอบ 3.บทความวิชาการ/ บทความวิจัย	อ.ปริยากรณ์ ชูแก้ว
14-15	การเปลี่ยนแปลงของภาษาไทยจากสมัย สุโขทัย – ปัจจุบัน 1. สาเหตุของการเปลี่ยนแปลงของภาษาไทย 2. การเปลี่ยนแปลงด้านเสียง	6		1.ผู้สอนบรรยายนำ 2.นิสิตรายงานผล การศึกษาค้นคว้า	อ.ปริยากรณ์ ชูแก้ว

ลำดับ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
	3. การเปลี่ยนแปลงด้านอักษรวิธี 4. การเปลี่ยนแปลงเรื่องวชิราภค 5. การเปลี่ยนแปลงด้านวากยสัมพันธ์ 6. การรับคำภาษาต่างประเทศมาใช้ใน ภาษาไทย 6.1 การทับศัพท์ 6.2 การบัญญัติศัพท์ 6.3 การแปลศัพท์			3.อภิปรายร่วมกัน แสดงความคิดเห็นและ สรุปบทเรียน สื่อที่ใช้ : 1. Powerpoint 2. เอกสารประกอบ 3.บทความวิชาการ/ บทความวิจัย	
16	สอบปลายภาค				
17					
รวม		45			

2. แผนพัฒนาประสิทธิภาพรายวิชา (ระบุได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ 1. จัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของระยะเวลาทั้งหมดของรายวิชา
- ☐ 2. จัดการเรียนรู้ร่วมกับสถานประกอบการ องค์กร หรือหน่วยงาน
- ☒ 3. จัดการเรียนรู้เชิงรุก
- ☐ 4. รายวิชาส่งเสริมทักษะผู้ประกอบการของผู้เรียน
- ☐ 5. รายวิชาก่อให้เกิดนวัตกรรมของผู้เรียน โดยมีหนังสือรับรองการใช้ประโยชน์จากหน่วยงาน
- ☐ 6. จัดการเรียนรู้ผ่านช่องทางออนไลน์ (online) ร่วมกับ ในที่ตั้ง (on-site)
- ☒ 7. มีการพัฒนาสื่อการสอนแบบออนไลน์โดยผ่าน TSU MOOC
- ☒ 8. เปิดเผยคะแนนเก็บก่อนการสอบปลายภาค
- ☒ 9. ส่งระดับขึ้นตามเวลาที่กำหนด โดยไม่มีข้อผิดพลาด
- ☐ 10. มีการทวนสอบรายวิชาในระบบของคณะฯ
- ☐ 11. อื่น ๆ ระบุ

3. แผนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ลำดับ	หัวเรื่อง/ประเด็น/รายละเอียด	วิธีการประเมิน/ลักษณะการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	คะแนน
1		ทดสอบย่อย	3-8	25
2	ระบบเสียงของภาษาไทย 1. เสียงและระบบเสียง 2. ระบบเสียงพยัญชนะ 3. ระบบเสียงสระ 4. ระบบเสียงวรรณยุกต์ 5. โครงสร้างพยางค์ในภาษาไทย	สอบกลางภาคเรียน	9	20
3	ระบบวากยสัมพันธ์ในภาษาไทย	รายงานผลการศึกษาค้นคว้า	12-13	25
4	1. วลีวิภาค : การจำแนกคำในภาษาไทย 2. ลักษณะคำไทย 3. ระบบวากยสัมพันธ์ในภาษาไทย 4. การใช้ถ้อยคำในภาษาไทย 5. การเปลี่ยนแปลงของภาษาไทย	สอบปลายภาคเรียน	16-17	30
คะแนนรวม				100

วิธีการตัดเกรด ☒ อิงเกณฑ์ (FIX-Rate)
☐ อิงกลุ่ม (T-Score)

การกำหนดช่วงคะแนนของเกรด

เกรด	A	B+	B	C+	C	D+	D	E/F
ช่วงคะแนน	≥80	≥75	≥70	≥65	≥60	≥55	≥50	≥0

หมวดที่ 5 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. ตำรา เอกสารหลัก และข้อมูลสำคัญ

พระยาอุปกิตศิลปสาร. (2526). หลักภาษาไทย : อักษรวิธี วลีวิภาค วากยสัมพันธ์ฉันท์

ลักษณะ. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

กำชัย ทองหล่อ. (2556). หลักภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 54. กรุงเทพฯ : รวมสาส์น (1977) จำกัด.

วิจิตรน ภาณุพงศ์. (2528). โครงสร้างของภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย

2. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

คุรุสภา ชุมนุมภาษาไทย. (2513). คำบรรยายภาษาไทยขั้นต้น. กรุงเทพฯ : องค์การค่าของคุรุสภา. คุรุสภา

ชุมนุมภาษาไทย. (2518). คำบรรยายภาษาไทยขั้นสูง. กรุงเทพฯ : องค์การค่าของคุรุสภา.

จรัสโล จรุงโรจน์, ม.ล. (2560). ภาษาศาสตร์เบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

นพวรรณ พันธุมธา. (2558). ไวยากรณ์ไทย. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ปราณี กุลละวณิช และคนอื่น ๆ. (2537). ภาษาทัศน์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2525). เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาไทย 3.

(หน่วยที่ 1 – 6). กรุงเทพฯ : ฝ่ายการพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

มหาวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2525). เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาไทย 3.

(หน่วยที่ 7 – 15). กรุงเทพฯ : ฝ่ายการพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2554. กรุงเทพฯ :
นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์.

วิจิตรน ถานุพงศ์. (2528). โครงสร้างของภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย
รามคำแหง.

วิไลวรรณ ขนิษฐนันท์. (2525). ภาษาและภาษาศาสตร์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สมทรง บุรุษพัฒน์. (2536). วากยสัมพันธ์. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยทางภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท
มหาวิทยาลัยมหิดล.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). บรรทัดฐานภาษาไทย เล่ม 2 :
คำ การสร้างคำ และการยืมคำ. กรุงเทพฯ : สถาบันภาษาไทย.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). บรรทัดฐานภาษาไทย เล่ม 3.
กรุงเทพฯ : สถาบันภาษาไทย.

นิตยา กาญจนวรรณ เสาวลักษณ์ อนันตศาสน์ และทิพย์สุนเตร อนันบุตร. (2560). ลักษณะและการใช้
ภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 13. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

บรรจบ พันธุมธา. (2555). ลักษณะภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 15. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ผะอบ โปะะกฤษณะ. (2541). ลักษณะเฉพาะของภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : รวมสาส์น (1977)
จำกัด.